

Z Á P I S

ze schůze Výboru pro legislativu a financování

Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

dne 24. října 2024 od 14:00

Úřad vlády České republiky

Přítomni:

Členky/členové za neziskový sektor a experti: M. Břeňová, L. Deverová, L. Hejna (online), J. Hloušek (online), J. Kamenický, P. Pavlok (online), A. Sedláček, M. Šedivý (online), K. Šplíchalová, J. Turnerová (online)

Členky/členové za státní správu: J. Bytel, N. Caldová, L. Dvořáčková (online), A. Hexner, F. Horák (online), P. Smítalová, M. Svatoš

Hosté/hostky: K. Duspivová (STEM), J. Fořtová (ČSÚ), D. Jandová (MV), T. Johanovský (MV), J. Pelák (MF), M. Pleskač (FAÚ), J. Sláma (FAÚ)

Omluveni: P. Couf, M. Nebuželská, P. Polák

Oddělení spolupráce s občanskou společností: H. Fungačová (online), B. Mičicová, P. Mička

Jednání Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“, „RVNNO“ a „NNO“) řídila předsedkyně Výboru L. Deverová. Jednání Výboru proběhlo hybridní formou.

Program jednání:

1. Zahájení a schválení programu
2. Informace o hodnocení ČR Výborem Moneyval týkající se rizika zneužití neziskových organizací pro financování terorismu
3. Aktuality účetní legislativy
4. Informace o práci Oddělení sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a kontrola úkolů z posledního jednání výboru (30. května 2024)
5. Informace o jednání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (30. září 2024)
6. Závěry a plnění úkolů vyplývajících z činnosti Pracovní skupiny k soukromému dárčovství
7. Informace o výstupech práce Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu
8. Informace k zákonu o regulaci lobbování
9. Možnosti podpory nestátních neziskových organizací v zahraničí – změna sídla do ČR apod.
10. Různé

- Informace o zákonu č. 263/2024 Sb. o veřejných kulturních institucích a o změně souvisejících zákonů (zákon o veřejných kulturních institucích)
- Informace o zákonu č. 237/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Průběh jednání:

Ad 1. Zahájení a schválení programu

Jednání Výboru zahájila jeho předsedkyně L. Deverová, která přivítala členy a hosty.

- V mezidobí od posledního zasedání proběhlo jmenování nové členky VLF Ing. Naděždy Caldrové, vedoucí oddělení Daně z příjmů právnických osob MF.
- Dále již členem VLF nebude Ing. Mgr. Oldřich Haičman, kterého ve VLF i v Expertní skupině nahradí Iva Kuchyňková z Charity ČR. Její jmenování zatím formálně probíhá.
- Jako hosté se k bodu 2 zúčastní zástupci MV a Finančního analytického úřadu, a to:
 - Mgr. Jáchym Sláma, Finanční analytický útvar (FAÚ)
 - Mgr. Bc. Michal Pleskač, FAÚ
 - Mgr. Dominika Jandová, Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra (MV)
 - Mgr. Tomáš Johanovský, Odbor bezpečnostní politiky MV
- K bodu 3 se jako host zúčastnil Ing. Jiří Pelák, Ph.D. ředitel odboru Účetnictví, oceňování a související odborné profese.
- K bodu 6 se jako host zúčastnila Kateřina Duspivová, senior analytik z agentury STEM.

L. Deverová seznámila členy a hosty s programem jednání a uvedla, že účast při zahájení zasedání činí 17 členů (10 presenčně a 7 online) z 20 a Výbor je tedy usnášeníschopný. Bylo dohodnuto, že bod 3 o aktualitách z účetní legislativy bude zařazen na jednání po příchodu J. Peláka na jednání, tím došlo k jeho zařazení na program jednání až jako bod 5.

Hlasování o programu jednání Výboru

PRO	Zdržel se	PROTI
17	0	0

Program jednání byl schválen.

Ad 2. Informace o hodnocení ČR Výborem Moneyval týkající se rizika zneužití neziskových organizací pro financování terorismu

M. Pleskač a J. Sláma z Finančního analytického útvaru představili výbor Moneyval a jeho nadcházející hodnocení České republiky, které proběhne v roce 2026 (viz připojená prezentace MONEYVAL). Moneyval je výbor Rady Evropy, který hodnotí opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu podle standardů FATF (Financial Action Task Force). Současné kolo hodnocení bude ukončeno na konci roku 2026. Jednou z oblastí hodnocení je riziko zneužití NNO k financování terorismu.

Česká republika aktuálně vyplňuje dotazníky, na jaře 2026 proběhne osobní návštěva hodnotitelů. Na základě této návštěvy bude vypracována závěrečná zpráva, která se projedná na plenárním zasedání Moneyval.

T. Johanovský z MV popsal fungování pracovní skupiny k riziku zneužití NNO, která připravila materiály v návaznosti na 5. kolo hodnocení ČR v rámci Moneyval. Materiál k rizikovým faktorům bude v průběhu roku 2025 aktualizován. T. Johanovský také představil připravovanou analýzu neziskového sektoru z pohledu rizik financování terorismu. Analýza má za cíl šířit osvětu a snižovat riziko zneužití NNO.

- M. Břeňová (OSF) se dotázala na uvedení Ruska jako možné rizikové země.
- T. Johanovský uvedl, že v rámci hodnocení se hledí spíše na tradiční skupiny, které se snaží financovat terorismus skrze NNO (např. islamisté)
- P. Gomba (Unicef) sdílela zkušenosti z předchozího hodnocení a nabídla svou účast i v tomto kole.
- A. Sedláček (ČRDM) uvedl, že informovanost o vyšetřování některých zahraničních NNO v ČR může přispět ke kultivaci prostředí. Větší problém činí nicméně praní peněz.
- T. Johanovský informoval o připravované legislativě proti praní peněz skrze NNO, která by mohla být připravena v horizontu 3 let.
- J. Kamenický (ČvT) zmínil, že jeho organizace je připravena se do hodnocení zapojit. Upozornil na vysoké náklady spojené se skenováním sankčních seznamů v případech dodavatelů, partnerů, zaměstnanců apod. a navrhl hledání/umožnění finanční podpory.
- A. Hexner (MSP) uvedl, že nová AML legislativa, účinná od roku 2027, bude vyžadovat uvádění informací o zařazení na sankční seznamy v registru skutečných majitelů.

Závěr: Výbor vzal informaci o hodnocení ČR Výborem Moneyval na vědomí.

Ad 3. Informace o práci Oddělení sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a kontrola úkolů z posledního jednání výboru (30. května 2024)

Z posledního jednání vyplynuly tyto úkoly:

- 1. Sekretariát svolá separátní schůzku k nastavení připravované výzvy OPZ+ „Budování kapacit a profesionalizace NNO“ dne 5. května. Výsledek jednání skupiny bude poté zaslán členům Výboru na vědomí.**

Schůzka proběhla s vybranými členy v průběhu června a výsledky jednání byly zaslány členům Výboru na vědomí dne 18. června. Poté proběhla také na začátku července schůzka přímo se zástupci MPSV, kde byly některé věci vyjasněny a v srpnu sekretariát RVNNO obdržel finální znění oprávněných žadatelů a aktivit do výzvy, kterou ještě připomínkoval tak, aby byly zapracovány všechny požadavky, tak jak se na nich užší skupina dohodla. Výzva byla vyhlášena 11. října 2024 a její znění je dostupné na [webových stránkách ESF](#).

- 2. L. Deverová svolá schůzku vybraných členů Výboru k přípravě připomínek k návrhu zákona o regulaci lobbování. Výsledek jednání skupiny bude poté zaslán členům Výboru na vědomí.**

Schůzka se v průběhu letních měsíců neuskutečnila, nicméně z iniciace některých NNO bylo zorganizováno jednání s JUDr. Kaprasem, ředitelem Odboru střetu zájmů a boje proti korupci MSP dne 29. července 2024, kterého se účastnili zástupci sekretariátu RVNNO a kde byly projednávány požadavky NNO. Poté se v tématu angažovaly vybrané NNO, více viz bod 8 dnešního jednání.

P. Mička poté představil další informace ze Sekretariátu:

- Byl změněn název z původního Odd. sekretariátu RVNNO na Odd. spolupráce s občanskou společností.

- Aktualizace statutu RVNNO byla předložena vládě. Na příštím jednání RVNNO by měl být schválen statut Výborů RVNNO.
- 30. září zasedala RVNNO (více v bodě 4 programu).
- 1. července a 9. září zasedal Výbor pro EU RVNNO – zápisy jsou k dispozici na [webu RVNNO](#).
- 23. října proběhlo jednání Pracovní skupiny pro soukromé dárcovství (více v bodě 6 programu).
- 14.-15. listopadu a 11. prosince je ve spolupráci s Radou Evropy plánován tří denní workshop na téma Občanská shromáždění v ČR. Snahou je více představit tento nástroj české veřejné správě a dalším aktérům.
- Oddělení připravuje workshopy pro jednotlivá ministerstva na téma participace.
- 10. prosince proběhne [Konference Lidská práva a Česko](#), která bude navazovat na loňskou konferenci pořádanou k 75. výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv. Pozvánky budou zaslány i členům RVNNO a Výboru.

Ad 4. Informace o jednání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (30. 9. 2024)

P. Mička uvedl, že RVNNO:

- diskutovala o Zprávě o právním státu, což je téma Výboru pro EU RVNNO, jež dostal od RVNNO úkol navrhnout nastavení komunikace při přípravě této zprávy mezi NNO a státní zprávou;
- diskutovala na téma zákona o regulaci lobbingu (více viz bod 6 programu);
- podpořila přistoupení Úřadu vlády ČR (ÚV ČR) k velkému projektu Technical Support Instrument Programme na téma budování administrativních a institucionálních kapacit a kompetencí s cílem zvýšit dopad účasti občanů na veřejném rozhodování v členských státech EU;
- Byla informována o přijatých závazcích do Akčního plánu Partnerství pro otevřeného vládnutí pro období 2025-2026.

Ad 5. Aktuality účetní legislativy

J. Pelák představil aktuální stav v přípravě nového zákona o účetnictví z pohledu NNO a zároveň vyzval k případným podnětům ze strany přítomných. Nový zákon o účetnictví bude pravděpodobně účinný od začátku roku 2027, mj. proto, že Legislativní rada vlády (dále jen „LRV“) trvá na min. jednoleté legisvakanční lhůtě a vzhledem k množství zákonů, které v souvislosti s jeho přijetím bude nutné změnit. Zákon by měl být LRV předložen do konce kalendářního roku. MF v následujícím týdnu plánuje zveřejnit zákon o účetnictví [na webových stránkách MF](#). Přijetí zákona také ovlivní konec volebního období na podzim příštího roku.

Návrh zákona počítá s tím, že příjem NNO pod hranici 300 tis. Kč se nebude danit a neměly by se podávat ani daňová přiznání. Co se týče neziskových účetních jednotek, které nejsou plátcí DPH a zároveň jejichž obraty se pohybují do 3 milionů korun, nebudou nadále muset být považovány za účetní jednotku. Tyto jednotky by poté musely vést pouze evidenci vyžadovanou podle §119 občanského zákoníku.

Co se týče účetních metod NNO, řeší se otázka definování vkladů do neziskových organizací pomocí věcných kritérií a definování dluhů v souvislosti s účelovými dary. Záměrem je vznik třetího druhu pasiv pro NNO (kromě dluhů vůči zaměstnancům a úvěrům to bude účelově vázaná část kapitálu). Dále se řeší otázka tvorby výnosů z účelově získaných prostředků.

Na základě dotazu A. Sedláčka proběhla diskuse o možnosti sloučení procesu proplácení cestovních náhrad dobrovolníků a zaměstnanců. N. Caldrová sdělila, že podnět předá kolegům z příslušného oddělení, zatím tuto možnost nebyla zvažována.

M. Břeňová uvedla, že účetní legislativa může vyjasnit i pojmy používané nadacemi, jako je nadační jistina apod.

J. Pelák uvedl, že nová účetní legislativa může přispět k lepšímu vydefinování základního kapitálu nadací a NNO obecně. Zároveň proběhla diskuze nad pojetím generování zisku NNO. Na základě dotazu J. Kamenického informoval J. Pelák že povinnost reportingu ESG¹ se neziskového sektoru netýká. J. Kamenický se dále obrátil na J. Peláka s prosbou o dohled na přeceňování cizoměnových pasiv. Tuto žádost vzal J. Pelák na vědomí. Při tvorbě prováděcích předpisů k zákonu o účetnictví bude Výbor osloven s žádostí o spolupráci.

Závěr: Výbor vzal informaci o aktualitách v účetní legislativě na vědomí.

Ad 6. Závěry a plnění úkolů vyplývajících z činnosti Pracovní skupiny k soukromému dárcovství

P. Mička přítomné informoval, že pracovní skupina se sešla 23.10. a projednávala zejména 2 oblasti, na které se činnost skupiny zaměřuje:

1. V oblasti darování a DPH se skupina propojila se zástupci MPSV, které dostalo za úkol problém s DPH v případě darování nepotravinových darů také vyřešit. Obecně se v této souvislosti řeší dvě roviny problému, na kterých je potřeba nadále pracovat:
 - a) umožnění darovat nepotravinové dary za stávající legislativy,
 - b) iniciovat změny národní a případně i evropské legislativy tak, aby problematika odpočtu DPH byla vyřešena systémově.
2. V tématu sběru a vyhodnocení dat o dárcovství úspěšně probíhá projekt financovaný Technologickou agenturou ČR. Průběžná data projektu představila K. Duspivová z agentury STEM.

K. Duspivová představila příklad výstupů projektu a práce s daty GFR a dárcovských platform (dashboardsy PowerBI), která by měla být k dispozici během prosince. Projekt oficiálně skončí na začátku ledna 2025, kdy bude zveřejněna také výzkumná zpráva. P. Mička doplnil, že výstupem budou rovněž doporučení ohledně postupu při sběru dat o dárcovství do příštích let, a i v dalších oblastech důležitých pro rozvoj filantropie.

L. Deverová zdůraznila důležitost zveřejnění těchto dat i širší veřejnosti. S tímto postřehem souhlasil jak P. Mička, tak L. Hejna, který dodal, že i v návaznosti na diskusi v rámci posledního setkání Pracovní skupiny považují téma komunikace za stěžejní.

Závěr: Výbor vzal informaci o činnosti Pracovní skupiny k soukromému dárcovství na vědomí.

¹ Zpráva o udržitelnosti dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (Text s významem pro EHP).

Ad 7. Informace o výstupech práce Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu

P. Mička uvedl, že [Expertní skupina](#) se zaměřila na 3 prioritní témata, která vyžadují legislativní úpravu:

- a) víceleté financování, kde byl výsledkem jednání názor, že legislativní úpravy na úrovni zákonů nejsou nutné, ale je potřeba upravit vyhlášku o finančním vypořádání,
- b) poskytování tzv. „rychlých dotací“ v případě krizových událostí nebo humanitární pomoci,
- c) úprava partnerství a vztahů mezi hlavním a pobočným spolkem. V rámci tohoto tématu byl požadavek, aby v zákoně o rozpočtových pravidlech bylo explicitně uvedeno, že příjemce může přenechat část dotace třetí straně.

Ve zbylých tématech Expertní skupiny je potřeba upravit nelegislativní dokumenty a metodicky vést poskytovatele dotací. J. Kamenický vyhlásil k diskusi, jak řešit situaci, kdy MF sice principiálně souhlasí s návrhy Expertní skupiny, které byly schváleny RVNNO² a předány ministru financí, ale odmítlo je zpracovat do svých právních předpisů. Z diskuze vyplynulo, že je nutné hledat politickou podporu v této věci a mělo by být vyvoláno jednání s vrchním ředitelem sekce pro veřejné rozpočty, Ing. K. Tyllem.

Úkol: Sekretariát RVNNO vyvolá jednání s vrchním ředitelem sekce pro veřejné rozpočty Ing. K. Tyllem ve věci zpracování usnesení přijatých RVNNO dne 29.4.2024 do právních předpisů Ministerstva financí.

Ad 8. Informace k zákonu o regulaci lobbování

J. Kamenický uvedl, že tématu se věnovala neoficiální pracovní skupina složená z něj, J. Miléřové, A. Sedláčka a Lukáše Krause z Lobbia. Pracovní skupina se zúčastnila setkání ústavně-právního výboru 4. září, kde společně vystoupili a přednesli argumenty k připravenému pozměňovacímu návrhu, na kterém úzce spolupracovali s JUDr. Kaprasem z Ministerstva spravedlnosti. Tento pozměňovací návrh podá ústavně-právní výbor jako celek.

J. Kamenický zmínil, že pozměňovacím návrhem by mělo být dosaženo toho, že:

- a) členové poradních orgánů vlády (kromě LRV) nebudou mezi lobbovanými,
- b) jednání výkonných orgánů zřízených poradními orgány vlády, kde budou přítomní lobbovaní (např. vrchní ředitelé), a jsou z nich pořizovány a veřejně dostupné zápisy, nebudou vykazovány jako lobbistické schůzky,
- c) bude zajištěna ochrana „citlivých“ osob ze zahraniční (např. zahraničních disidentů), aby nemusely být zmiňovány v lobbistických zprávách, protože by to pro ně v domovské zemi mohlo být likvidační,
- d) bude sníženo množství byrokratické zátěže s procesem spojené.

Závěr: Výbor vzal informaci k zákonu o regulaci lobbování na vědomí a nadále bude situaci sledovat.

² Viz zápis ze zasedání RVNNO dne 29.4.2024: [Zasedání Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 29. dubna 2024 | Vláda České republiky](#)

Ad 9. Možnosti podpory nestátních neziskových organizací v zahraničí – změna sídla do ČR apod.

V rámci tohoto bodu B. Mičicová uvedla, že vzhledem k nepříznivému prostředí pro činnosti NNO v některých zemích (Gruzie, Slovensko, Maďarsko) vyvstává stále častěji otázka, jaké jsou možnosti podpory těchto organizací, aniž by byla ohrožena jejich existence. V pozvánce na jednání byli členové Výboru požádáni o zamyšlení nad tímto tématem. B. Mičicová uvedla, že by mohlo jít např. o přípravu metodiky pro NNO popisující možnosti změny sídla do jiné země.

J. Kamenický popsal zkušenosti se zakládáním poboček NNO v cizích zemích a potvrdil, že se v každé zemi jedná o specifický proces. Připravit návod, jak založit entitu v ČR je možné, ale vždy záleží, jaká je právní úprava v zemi, ze které NNO pochází.

A. Hexner popsal úpravu registrace poboček zahraničních nadací a poboček zahraničních spolků i samotných zahraničních spolků.

V návaznosti na další diskuzi M. Břeňová nabídla možnost zaslat právní analýzu, kterou si nechali zpracovat pro slovenské NNO, a která by k tomuto tématu mohla být užitečná.

Závěr: M. Břeňová zašle sekretariátu analýzu zpracovanou pro možnost pomoci NNO ze Slovenska.

Ad 10. Různé

L. Deverová představila novinky vyplývající z přijetí:

- zákona č. 263/2024 Sb. o veřejných kulturních institucích a o změně souvisejících zákonů (zákon o veřejných kulturních institucích)
- zákona č. 237/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Informaci o prodloužení daňového benefitu podal M. Šedivý, který uvedl, že nyní se v Poslanecké sněmovně projednává vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony ([Sněmovní tisk 727](#)), na základě [pozměňovacího návrhu](#) Výboru pro bezpečnost by měl daňový benefit **spočívajícího v možnosti odečtu hodnoty darů až do výše 30 % základu daně** pokračovat do roku 2026.

M. Šedivý dále uvedl, že ÚV ČR v rámci některých svých dotačních výzev považuje za oprávněné žadatele jen spolky, ale nikoliv např. o.p.s. či ústavy a požádal o prošetření, z jakého důvodu jsou některé formy NNO z dotačních výzev vyloučeny a přislíbil dodat k tomuto podrobnější informace.

B. Mičicová informovala, že v mezidobí byl do mezirezortního připomínkového řízení (dále jen „MPŘ“) předložen materiál „Zásady výběrového dotačního řízení Akviziční fond“. Nicméně MPŘ bylo zúženo pouze na MF a v rámci materiálu nebylo možné připomínkovat samotné zásady dotačního programu, které již v budoucnu nebudou schvalovány vládou, ale přímo ministrem kultury.

L. Deverová na závěr uvedla, že další jednání Výboru je plánováno v novém roce a poté jednání ukončila.

Úkoly:

- 1) Sekretariát RVNNO vyvolá jednání s vrchním ředitelem sekce pro veřejné rozpočty Ing. K. Tyllem ve věci zapracování usnesení přijatých RVNNO dne 29.4.2024 do právních předpisů Ministerstva financí.
- 2) M. Břeňová zašle sekretariátu RVNNO právní analýzu k možné pomoci slovenským NNO.
- 3) M. Šedivý zašle sekretariátu RVNNO popis problému, jenž se týká možného diskriminačního přístupu v dotačních výzvách ÚV ČR k některým NNO na základě právní formy k prošetření.

Zapsala: Mgr. Barbora Mičicová, tajemnice Výboru pro legislativu a financování RVNNO

Schválila: JUDr. L. Deverová, předsedkyně Výboru pro legislativu a financování RVNNO

